

På lag med miljøet

ELRETUR 2014

ELRETUR

På tide å bli hørt!

Returselskapene for EE-avfall har levert inn et samlet svar på høringsutkastet til WEEE2 til Miljødirektoratet. Produsentansvarsselskapene er enige om at regelverket er for komplekst – alle ønsker seg et enklere regelverk. Produsentansvarsselskapene for EE-avfall har den viktigste rollen i Avfallsforskriftens kapittel 2 – og bør nå bli hørt!

Endringene i WEEE2 utfordrer bransjen til å tenke nytt. WEEE2 inneholder forbedringsforslag på områder det skal bli spennende å se nærmere på, men også endringer som Elretur stiller spørsmål ved om er godt gjennomtenkt. Faktisk stiller flere returselskaper seg tvilende til om produsentansvaret, gjennom returselskapene, kan eller vil bli ivaretatt når WEEE2 skal implementeres og nye aktører inviteres med i markedet – aktører med klart andre incentiver enn produsentansvarsselskaper.

Elsirk, Renas, ERP, Euroenvironment og Elretur sendte inn felles høringsuttalelse til Miljødirektoratet i mars 2015. Vi er enige om at vi ønsker en enklere og mer markedsorientert forskrift:

- Samkjøring av sertifiserings- og forskriftskrav må på plass. Det nye forslaget til forskrift skaper usikkerhet og konkurransevridning så lenge det er forskjeller mellom lov og sertifiseringskrav.
- Clearingen mellom returselskapene må settes i rammer som gjør at denne ikke kommer i konflikt med konkurranselovreguleringen. I dagens forslag skyver Miljødirektoratet ansvaret over på returselskapene som konkurrerer i markedet. Her er det viktig at de forskjellige myndighetene (Miljødirektoratet og Konkurransetilsynet) snakker sammen.
- Returselskapene ønsker seg et enklere og bedre grunnlag for å beregne egne forpliktelser ved bruk av felles datagrunnlag. I dag benyttes tall både fra Toll- og Avgiftsdirektoratet og fra Statistisk Sentralbyrå, og tallene er forskjellige!
- Vi ønsker oss mindre byråkratisering! Oppgaver som tilhører returselskapene for EE-avfall bør ligge der, og ikke hos EE-registeret, slik myndighetene foreslår.
- Returselskapene og gjenvinnerne som jobber på oppdrag fra returselskapene trenger enklere og bedre produktgruppeinndeling hva gjelder miljøfarlige fraksjoner.
- Det bør ikke være forskjellsbehandling av kommuner og forhandlere når det gjelder sikring av EE-avfallet.
- Det er et uttalt ønske at Miljødirektoratet finner en annen håndteringsmåte for overinnsamling av EE-avfall. Foreslått

ordning i WEEE2 gjør det umulig å innfri innsamlingskravene.

- Presiseringer mht til sertifiseringskravene må på plass, slik at ulik oppfattelse av kravene og følgelig konkurranse ikke oppstår.

Det kompliserte og byråkratiske lovverk som skal bringes på banen, er både en tankevekker og en kilde til bekymring – et lovverk som man i andre land har håndtert mye enklere og etter hvert med like gode (og mulig bedre) resultater enn vi ser i Norge i dag.

Når jeg leser Konkurransetilsynets innspill til Miljødirektoratet blir jeg også urolig:

«Konkurransetilsynet mener at høringsforslaget ikke i tilstrekkelig grad adresserer de utfordringer som dagens rammeverk for EE-avfall og produsentansvar representerer. Regelverket vil fortsatt være svært komplisert med reguleringer ned på detaljnivå, og utgjøre en vesentlig etableringsbarriere for nye aktører. Selv om det er enkelte positive elementer i høringsforslaget, vil det fortsatt være insentiver til fløteskumming og over og underoppfyllelse av innsamlingsforpliktelser som medfører perverse konkurranseinsentiver. Utfordringene knyttet til å legge til rette for kostnadseffektive innsamlingsløsninger er heller ikke i tilfredsstillende grad løst. I tillegg er det etter Konkurransetilsynets oppfatning en inkonsistens mellom ansvar og rettigheter knyttet til avfallet, noe som bidrar til å undergrave systemets bærekraft ytterligere.»

Det er oppsiktsvekkende at Miljødirektoratet og Konkurransetilsynet ikke har snakket (bedre) sammen før en slik høring blir gjort tilgjengelig for allmenheten. Konkurransetilsynet beskriver det bransjen, og spesielt Elretur, har beskrevet i utallige henvendelser til Miljødirektoratet og i tidligere møte med miljøvernminister Tine Sundtoft.

Elretur oppfordrer på det sterkeste til at de to myndighetene setter seg sammen og kommer til en enighet – slik at returselskapene for EE-avfall kan konsentrere seg om det vi skal – å ivareta produsentansvaret på en god måte i årene som kommer. Det er på tide å bli hørt!

Stig Ervik
Adm. Dir./Elretur

Innhold

2) Leder 4) Gjenvinningsresultater 6) Sikker innsamling i øst og vest 8) Tomra – stor logistikkunde hos Elretur 10) Menon Business Economics vant Elreturs Miljøpris 12) One-stop-shop for produsentansvar i 2015 13) Ny teknisk sjef 14) Batterijakten 16) Tjen penger på å ta samfunnsansvar! 18) Fra skrekkeksempel til forbilde 20) Fortsatt for mange som ikke kildesorterer 22) Viktig å håndtere miljøfarlig avfall 24) Sikker sletting = 100 % sikker sletting 26) SmartEere gjenvinning 28) WEEE Europe vokser 29) Elreturs ansatte 30) Hvem skal betale for oppryddinga? 31) Transportører og behandlingsanlegg

REDAKTØR: GURO KJØRSVIK HUSBY
MARKEDS- OG INFORMASJONSSJEF ELRETUR AS

LAYOUT: SKJELSBÆK MEDIA

FOTO: ELRETUR (OM IKKE ANNET ER ANGITT)

14 LAG GIKK SAMMEN MED ELRETUR FRA RENA TIL LILLEHAMMER I 2014!

Femårsjubileumet for kundearrangementet vårt var en fest i fint vær og ypperlig skiføre fra Rena til Lillehammer. 14 lag stilte sammen med Elretur med røde luer og gikk på lag med miljøet.

Elreturkunden Canon stakk av med førsteplassen blant Elreturlagene, en velfortjent seier til det rene herrelaget med Magnus Blegen, Svein Erik Salthe, Roald Lindstad og Geir Olsen! På bildet er det hektisk smøring av ski på etappeveksling mellom første og andre etappe.

ELRETUR ER GODKJENT SOM ET KOLLEKTIV RETURSELSKAP AV MILJØDIREKTORATET. GODKJENNINGEN ER GITT MED BAKGRUNN I EN SERTIFISERING AV ELRETUR SOM RETURSELSKAP FOR ALLE PRODUKTGRUPPER BESKREVET I AVFALLSFORSKRIFTEN. SERTIFISERINGEN ER GJENNOMFØRT AV DET NORSKE VERITAS.

ELRETUR ER OGSÅ SERTIFISERT I HENHOLD TIL ISO-EN 14001 OG ISO-EN 9001. DET SAMME GJELDER MOTTAKS- OG BEHANDLINGSANLEGGENE ELRETUR BENYTTET. ANLEGGENE SOM BENYTTES INNEHAR OGSÅ GODKJENNELSE FRA FYLKESMANNEN FOR MOTTAK OG BEHANDLING AV EE-AVFALL.

123.500 tonn

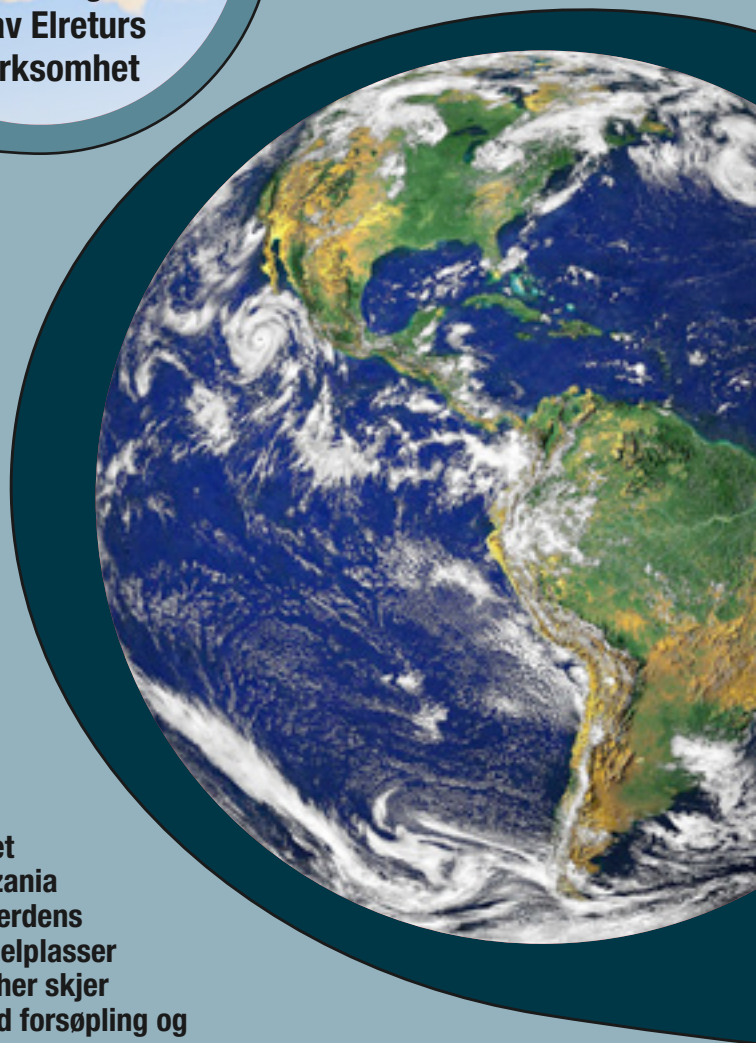
besparelse av
CO₂-utslipp ble
besørget
av Elreturs
virksomhet

Jordklode til låns

De aller fleste har hørt det gamle afrikanske uttrykket – jorda er ikke gitt til oss av våre foreldre – men lånt til oss av våre barn.

Det er mye visdom i det ordtaket fra Masai-folket som holder til på grensen mellom Kenya og Tanzania i Afrika. I samme verdensdel finnes også et av verdens største, mest forurensede og forferdeligste søppelplasser for EE-avfall – Agbogbloshie i Ghana. Men også her skjer det noe. Oppmerksomheten rundt problemet med forsøpling og miljøgifter spredt i naturen har ført til forandring. I dag bygges det gjenvinningsanlegg i Agbogbloshie og på andre steder i Afrika. Produsenter tar sitt produsentansvar på alvor, for de er blant dem som nå setter opp egne behandlingsanlegg og gjenvinningsanlegg i Afrika. Den ulovlige eksporten av EE-avfall fra Europa og USA er man ikke kommet til livs – men med miljøriktig behandling der avfallet ender, er vi på rett vei.

91,8 %

av innsamlet
mengde ble gjen-
vunnet gjennom Ei-
returs retursystem

20 %

av total mengde
ble fjernet fra
produktene og
behandlet
spesielt

147.500 tonn

EE-avfall ble totalt samlet inn Norge i 2014, tilsvarende 28,6 kg EE-avfall per innbygger. Mengdene samlet inn blant de høyeste i Europa og beviser at i Norge har man muligens verdens beste system for innsamling, samt rapportering av mengder EE-avfall. Det bør nevnes at i norsk statistikk er også EE-avfall fra næringsvirksomhet med i statistikken – eksempelvis rulletrapper og heiser, i motsetning til andre EU-land.

Sikker innsamling i øst og

I Stavanger og Fredrikstad kan alle levere inn mobilen på den kommunale gjenvinningsstasjonen uten å være redd for at informasjon havner på avveie.

Ordføreren i Fredrikstad og varaordføreren i Stavanger klypte snoren da de nye innsamlingsløsningene for sikker innlevering av kasserte mobiltelefoner ble satt ut på de største gjenvinningsstasjonene i Stavanger og i Fredrikstad.

Begeistring var stor – både i vest og øst – muligheten for å tilby egne innbyggere i kommunen et sikkert tilbud – og også være med på innovasjon i avfallsbransjen – var noe både ordføreren i den ene byen og varaordføreren i den andre byen

satte stor pris på.

Bakgrunnen for mobilinnsamlingsløsningen er Elreturs forskningsprosjekt SmartEEre logistikk som har samlet aktører som Evry, Alternativ Data, Østfoldforskning, Enviropac, GS1 Norway og Elretur. Prosjektet skal finne den beste løsningen for et sikkert tilbud for innlevering av kasserte mobiler.

Tilbudet er i prøvfasen kun ment for mobiltelefoner, men Elretur planlegger å utvide løsningen til å gjelde alle typer EE-produkter som har et minne – slik at kommunene/IKS-ene også møter kravene i WEEE2 – som tar for seg

sikker innsamling både hos forhandlere med mottaksplikt og for kommuner/IKS-er med mottaksplikt.

◀ **FØRSTE KAST**

Björg Tysdal Moe, varaordfører i Stavanger og Jon-Ivar Nygård, ordfører i Fredrikstad var de første som kvittet seg med sine gamle mobiltelefoner

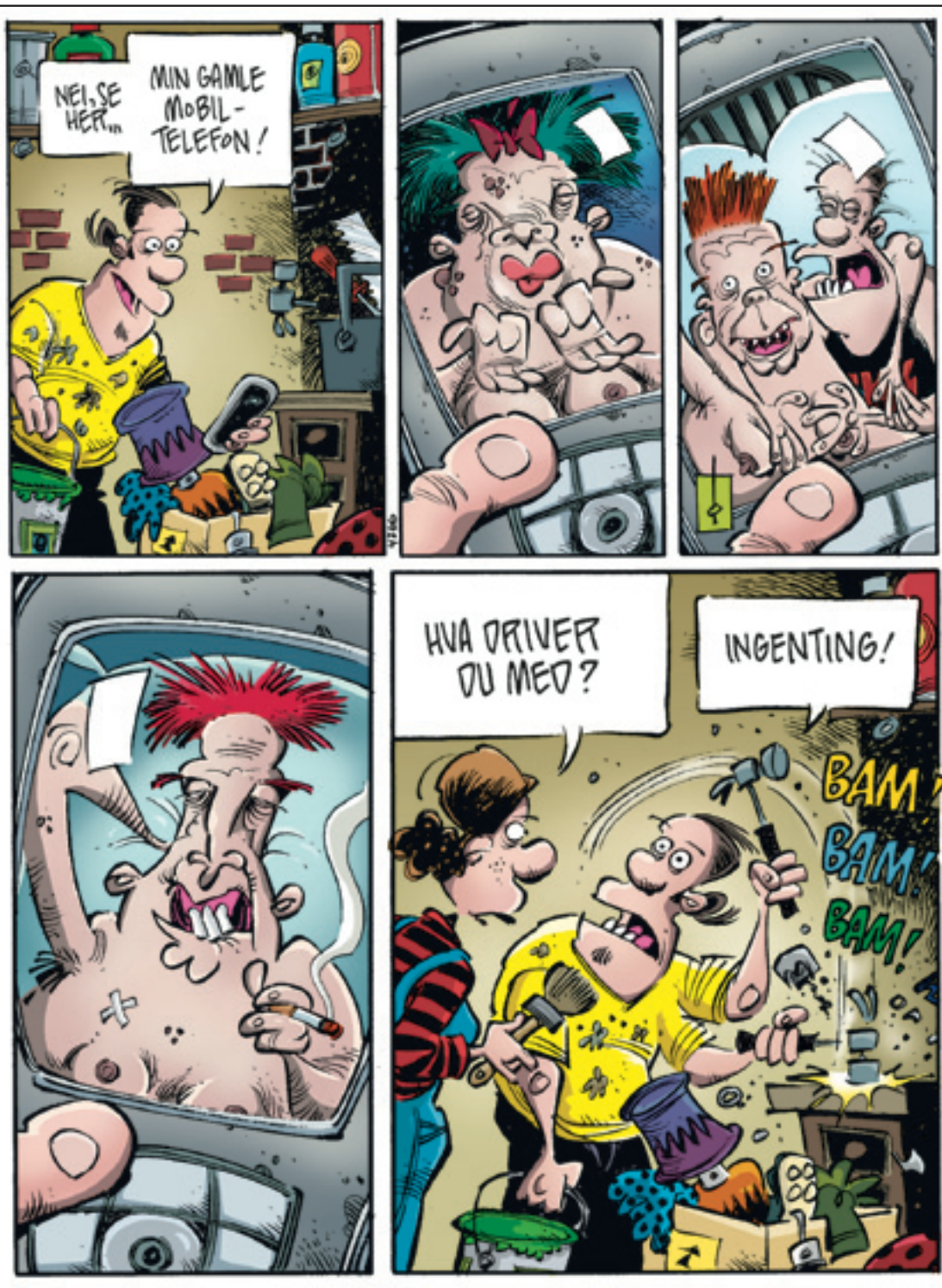
▼ **GOD START**

Etterhvert er ganske mange telefoner blitt innsamlet på en sikker måte.

► **DERFOR ER**

DET LURT Som alltid har Ponus en evne til å fortelle en historie bedre enn de fleste, og det bare på noen få ruter.

#sikkerstelling

ILLUSTRASJON: STRAND COMICS

vest

Tomra – stor logistikkunde hos Elretur

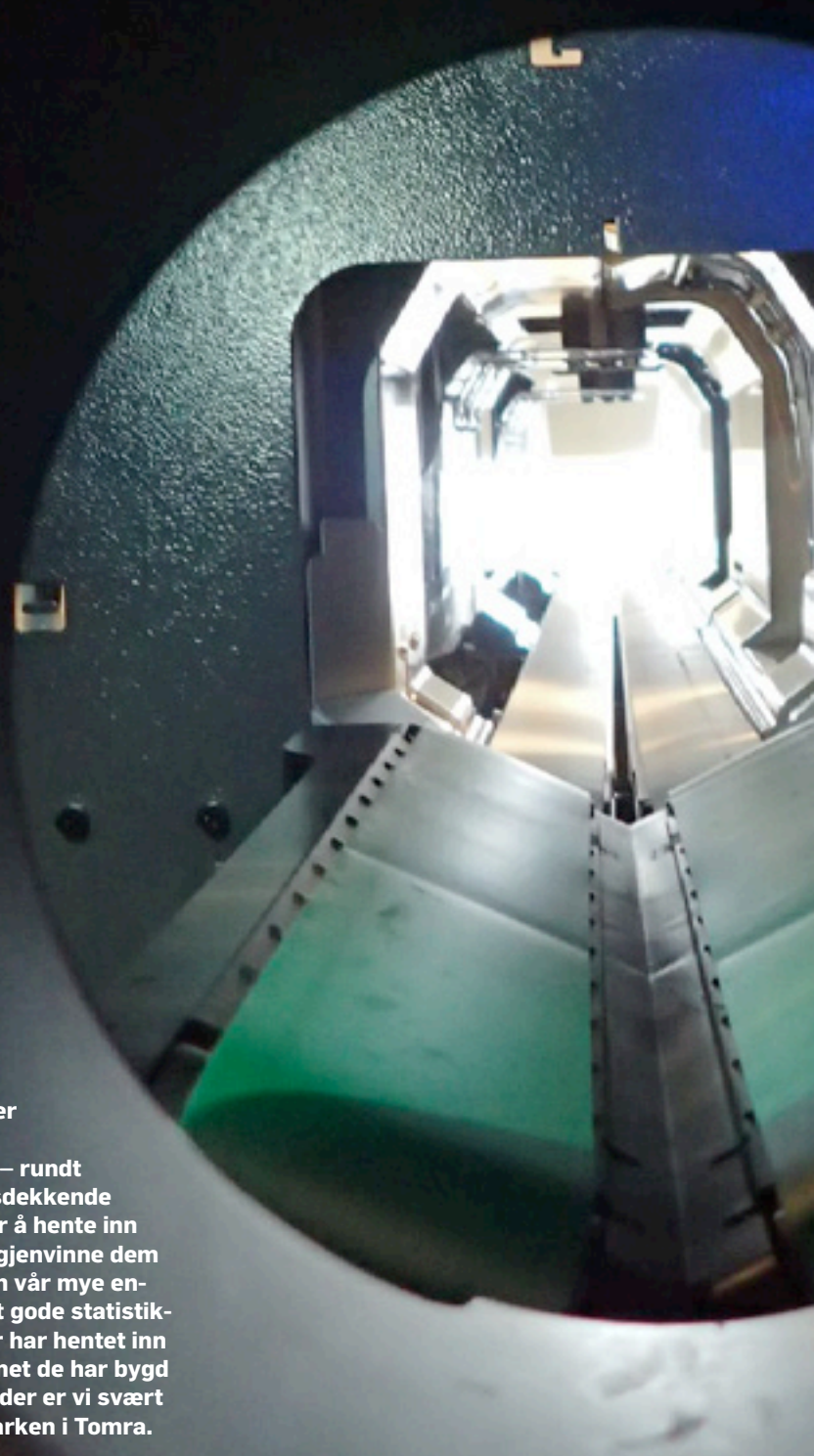
De aller fleste panter flasker og bokser. Sannsynligheten for at det var en panteautomat fra Tomra som stod i butikken der du pantet flaskene sist, er så godt som 100 prosent.

Disse panteautomatene, som det står tusenvis av rundt om Norge, er det Elretur som sørger for å hente inn, miljøsanere og gjenvinne når de kasseres.

Alle som ønsker kan skrive en egen avtale med Elretur om ekstra logistiktjenester. Utover Tomra, har Elretur logistikkavtaler med elektroinstallatører som trenger å få hentet EE-avfall på byggeplasser, bygg- og anleggsselskaper som trenger avfallsplaner og må garantere for miljøriktig behandling av EE-avfall, bedrifter som jevnlig genererer EE-avfall og ønsker at dette miljøsaneres og gjenvinnes av eget returselskap samt bedrifter som ISO-sertifiseres eller Miljøfyrtårnsertifiseres – og som trenger å ha all avfallshåndtering på plass i sine systemer.

Arve Børmarken i Tomra Butikkssystemer er godt fornøyd med Elreturs logistikktilbud.

–Vi har hyppige utskiftninger av automater – rundt om i hele landet. En landsdekkende aktør som kjapt sørger for å hente inn pantemaskinene våre og gjenvinne dem på rett vis, gjør hverdagen vår mye enklere. I tillegg får vi svært gode statistikker på hvor og når Elretur har hentet inn panteautomatene. Systemet de har bygd opp for sine logistikk-kunder er vi svært fornøyd med, sier Børmarken i Tomra.

FAKTA

Tomra ble til i et skur i Asker for 40 år siden, da brødrene Petter og Tore Planke løste et problem for en lokal kjøpmann. De fant opp en maskin som raskt og effektivt tok imot tomflasker! I dag er Tomra et verdensomspennende selskap – som i Norge er mest kjent for panteautomatene sine – men som også leverer sorteringsteknologi både til gruvedrift og til matindustri. Tomras sorteringsmaskiner er også å finne i kretsløpet der EE-avfallet går fra å være et kassert produkt til å bli omskapt til nye råvarer. Titech-maskiner og -teknologi er benyttet flere steder i verden for å sortere forskjellige fraksjoner etter at EE-avfallet er miljøsa- nert og kvernet i en shredder.

BENYTT DEG AV SORTERE.NO

Sortere.no er et nettsted med informasjon om kildesortering og gjenvinning. Utviklingen er organisert gjennom et spleiselag med:

- Returselskaper
- Avfall Norge
- Bransjeforeninger
- Interkommunale avfallsselskaper
- Enkeltstående kommuner

Prosjektet er også støttet av Miljøvern- departementet og Miljødirektoratet.

Alle Elreturs kunder har tilgang til å implementere denne løsningen på egne nettsider – løsningen er kostnadsfri for våre kunder.

Selve implementeringsjobben gjør dere selv, etter «oppskrift» tilsendt fra oss. På denne måten ivaretas en viktig del av informasjonsplikten som importør/produ- sent har etter Avfallsforskriftens kapittel om EE-avfall.

Menon Business Economics vant Elreturs Miljøpris

Vinnerne av Elreturs Miljøpris 2014 ble Menon Business Economics, med teamet Magnus Utne Gulbrandsen, Caroline Wang Gierløff og Sveinung Fjose.

Opgaven, som skulle løses og ende i en rapport, var å evaluere dagens produsentansvarsordning i Norge. Behovet for en slik evaluering ble

svært tydelig på tampen av 2013, da Konkurransetilsynet i Norge satte spørsmålsteget ved lovverket og etterlevelse av lovverket til en annen etat, Miljødirektoratet, som er ansvarlige for Avfallsforskriftens kapittel om EE-avfall.

Publikasjonen fra Menon er tilgjengelig for Elreturs kunder – ta kontakt med Elretur på adm@elretur.no for å bestille rapporten.

Sammendraget i rapporten gir noen gode pekepinner på hva som ligger i rapporten, og rapporten i sin helhet er blitt brukt grundig under arbeidet med høringsuttalelsen til den nye EE-forskriften (WEEE2):

Produsentansvaret for elektriske og elektroniske produkter framstår som et hensiktsmessig virkemiddel for å håndtere miljøutfordringene ved EE-avfall. Dagens ordning er relevant og kan vise til gode resultater, men manglende effektivitet og risikoen for at resultatene ikke vil opprettholdes over tid trekker den samlede vurderingen ned. Norge er blant de beste i verden til å

håndtere EE-avfall, men det er tydelige behov for endringer av systemet hvis resultatet skal opprettholdes fremover.

Teamet fra Menon ble utfordret til selv å komme med en kort oppsummering etter arbeidet sitt.

Det ble ført i pennen av senior-økonom Magne Utne Gulbrandsen: *Produsentansvaret for EE-avfall er et viktig virkemiddel i avfallspolitikken. Store endringer i markedet og økende grad av konflikter indikerte at det var på tide med en evaluering. Menons motiv for å søke på evalueringen var todelt:*

- *Faglig sett var temaet interessant fordi markedet har utviklet seg fra et duopol til et marked med stadig økende konkurranse.*
- *Samtidig var det klare indikasjoner på at utviklingen av regelverket*

VINNENDE RAPPORT: Dette er rapporten som ble resultatet etter årets miljøpris.

STOLT: Magnus Utne Gulbrandsen i Menon deler Elreturs miljøpris med to av sine kollegaer.

ikke har fulgt utviklingen i markedet. Vi så derfor en mulighet til å bidra med forslag til et mer velfungerende system, både for markedsaktører og miljøet.

Behovet for endringer ble også raskt tydelig etterhvert som evalueringen skred frem. Evalueringen avdekket frustrasjon og manglende tillit mellom de ulike returselskapene. Det var derfor overraskende hvor stor enighet det var rundt hvilke utfordringer regelverket byr på. Det er nettopp her jeg tror vårt bidrag har vært størst.

Fra å være en bransje preget av mistillit og konflikter, fant returselskapene et felles utgangspunkt. Det har bransjen har utnyttet til det fulle. Gjennom konstruktive diskusjoner har alle returselskapene nå kommet til enighet om en felles høringsuttalelse til forskriftsendring.

En avtale om et felles marked for handel med EE-avfall er også på trappene. Dersom dialogen opprettholdes vil tilliten stige og returmarkedet for EE-avfall gå lysere dager i møte.

FORSKNING OG UTVIKLING

Hvert år deler Elretur ut en miljøpris. Urban mining, sjeldne jordartsmetaller, miljøgifter, livsløpsanalyser, sensorteknologi og røntgenteknologi har vært noen av temaene til tidligere prisvinneren.

Søknadsfrist for årets pris er 20.mai, og søker gjør du her: www.elretur.no/nor/Elretur/Presse/Soek-Elreturs-miljoepri

Bakgrunnen for Elreturs Miljøpris er at selskapet er avhengig av kontinuerlig evaluering, utvikling og innovasjon når det gjelder teknologi, returordningens funksjon og miljøeffektivitet. I de senere år har vi sett at det ikke er den teknologiske utviklingen i bransjen som har stoppet oss – men et imperfekt marked og lovverk, noe som også gjenspeilet fjorårets prisvinnende prosjekt – Menon Business Economics evaluering av gjeldende regelverk. Ny teknologi er nødvendig ved gjenvinning av nye produkter. Bildet nedenfor viser det som i dag er samlet i en smartphone. Gjenvinningsmetodene må også fornyes.

MILJØSERTIFIKAT

Miljøsertifikatet fra Elretur er beviset på at du som bedrift tar ditt produsentansvar alvorlig, og er med i et godkjent returselskap for EE-avfall. Sertifikatet er blitt svært etterspurt de siste årene. Det blir benyttet både i anbudsrunder og i markedsføringsøyemed. Sertifikatet oppdateres årlig, og den i bedriften som har tilgang til Elreturs rapporteringsportal kan selv logge inn og laste det ned.

One-stop-shop for produsentansvar i 2015

I tillegg til EE-produkter og batterier, har nå Elretur startet et produsentansvarsselskap for emballasje.

Produsentansvaret for emballasje er en frivillig ordning i Norge. Likevel er det mange som ønsker å ta sitt miljø- og samfunnsansvar og bidra i en ordning hvor emballasje samles inn og gjenvinnes.

Elretur har besluttet å tilby alle sine kunder å ivareta det frivillige produsentansvaret for emballasje.

I dag er det kun Grønt Punkt Norge som tilbyr produsentansvar på emballasje – men etter sterkt påtrykk fra EE-bransjen, og etter å ha gått grundig gjennom (veid) emballasjemengdene og emballasjetypene på EE-produkter, starter vi nå med emballasje selv.

Elretur tilbyr denne tjenesten fra januar 2015. Vårt emballasjeregnestykke baserer seg på dagens faktiske emballasjemengder, etter å ha kontrollert en større mengde EE-produkter i 2014 – et arbeid som fortsetter i 2015.

Flere av Elreturs kunder har bidratt til å få emballasjemengdene (sjablongen) riktig.

Mye av emballasjen som importeres sammen med EE-produktene er allerede merket med et kjent merke – Grønt Punkt®. Det vil ikke være et problem at dette merket står på emballasjen – selv om man ikke lengre er tilknyttet Grønt Punkt i Norge. Varemerket kan benyttes av kunder i returordninger som rapporterer årlig til Miljødirektoratet – som Elretur også vil gjøre på vegne av egne emballasjekunder.

I tillegg har Elretur søkt om å bli godkjent som bruker av dette merket gjennom en lisens.

Elretur har vært i møte med Miljødirektoratet og fått god innføring i pliktene rundt rapportering av emballasjemengder på vegne av

egen kundemasse - og forventningene til Elretur som produsentansvarsselskap for emballasje. Stiftelsen Miljøfyrtårn er også klare på at i sine sertifiseringer heter det at man skal være med i Grønt Punkt eller lignende – og Elretur er «eller lignende» ved sertifiseringer gjennom denne stiftelsen.

Elretur vil oppfylle kravene beskrevet både i bransjeavtalen, som deler av emballasjeselskapene har skrevet under, og EU-direktivet, inntil en forskriftsfesting av denne produsentordningen er på plass. Miljødirektoratet har informert om at det vil komme en forskriftsfesting av EU-direktivet i Norge – og at det er en hastesak med høy prioritet fra Miljødirektoratets side.

– Vi er i dialog med besittere av emballasje som gjerne ønsker å sende sin emballasje inn i Elreturs system, samtidig som vi stadig møter kunder som ønsker å ta sitt emballasjeansvar gjennom Elretur – for nettopp å få samlet alt sitt produsentansvar på ett og samme sted, sier direktør Stig Ervik i Elretur.

FOTO: LINDA CARTRIDGE/LOOP SORTIRENO

Teknisk sjef med tung bransjeerfaring

Thor Christian Wiik Svendsen er ansatt som ny teknisk sjef i Elretur AS.

21 år med erfaring fra avfallsbransjen gjorde Wiik Svendsen til riktig kandidat når ny teknisk sjef skulle ansettes i Elretur AS.

Han har jobbet nasjonalt og internasjonalt med produsentansvarsordninger for EE-produkter. Som tidligere teknisk sjef i Hvitevareretur var han med på å etablere Elretur de første seks årene. Her var han også sentral i etablering av WEEE Forum.

Før dette var han i Stena Recycling ansvarlig for byggingen av Norges største gjenvinningsanlegg for EE-avfall på Klemetsrud.

Han har også etablert miljøsatsningen til Elkjøp Nordic som miljødirektør. Wiik Svendsen kommer nå fra stillingen som daglig leder i Elsirk, et datterselskap av Ragn-Sells, som også ivaretar produsentansvaret for EE-produkter. Wiik Svendsen tiltrer stillingen i juni 2015.

Daglig leder i Elretur, Stig Ervik, er meget godt fornøyd med å få Svendsen med på laget.

–EE-avfall er svært komplekst, det er stadig nye løsninger for gjenvinning av disse produktene, miljøgifter som skaper utfordringer, mengden avfall øker og miljømyndighetene krever enormt mye rapportering fra returselskapene. Vi skal også utvikle oss stort fremover hva gjelder miljøløsninger og tilbud til våre kunder, sier Ervik.

Wiik Svendsen gleder seg stort til å komme i gang i Elretur.

– Jeg har hatt den glede, gjennom flere roller, å være med på mye nybrottsarbeid innenfor EE-avfallsområdet, og erfart en enorm utvikling på området. I Elretur ser jeg en organisasjon som har kommet langt, men som kan ta ytterligere steg fordi de har fokus, styrke og kompetanse til å gjøre nettopp dette. Jeg skal sammen med gode kollegaer gi mitt bidrag slik at vi får enda bedre løsninger for miljøet og våre kunder, sier han.

I denne klassen samlet hver elev inn **90** kilo batterier

Batterijakten 2014 ble en kjempesuksess. Hele 66 tonn(!) med småbatterier ble samlet inn i Norge. Fjerdeklasse på Høyenhall skole i Oslo samlet inn 89,88 kilo batterier pr/elev, og vant dermed jakten. Men det var en knepen seier, rett bak kom klasse 4A ved Haraldreina skole i Stjørdal. De samlet inn 1236 kg brukte husholdningsbatterier. Det er 88,29 kg per elev.

12 000 fjerdeklassinger i hele landet var med på batterijakten, et miljøtiltak ledet av Miljøagentene – med samarbeidspartnere Clas Ohlson, Varta og Elretur.

Alle kommunale og interkommunale gjenvinningsstasjoner ble gjennom Avfall Norge informert om at det foregikk en batterijakt i mars 2014 – og at det kunne komme mange fjerdeklassinger på besøk.

Det kom mange gode historier inn

til Miljøagentenes hovedkontor om at fjerdeklassinger ble veldig godt mottatt når de kom med batterier til den kommunale gjenvinningsstasjonen.

Clas Ohlson hadde på forhånd informert alle sine butikker om Batterijakten

– og oppfordret til at fjerdeklassingene skulle levere til deres butikker – siden de har et logistikapparat, gjennom Elretur, som tåler å motta såpass store mengder batterier i en tidsperiode på tre uker.

Bakteppet til Batterijakten er de enorme mengdene batterier som hvert år havner i restavfallet, og dermed ikke miljøsaneres og gjenvinnes.

På www.batterijakten.no ligger det informasjon til lærerne om aktiviteter i forbindelse med batterijakten, et helt nytt batterijaktspill, spørsmål og svar om selve konkurransen, og spennende informasjon om gjenvinning av batterier!

◀ **SEIEREN ER VÅR.** Fjerdeklassingene på Høyenhall skole i Oslo jubler over førsteprisen i Batterijakten.

◀ **NEST BEST Klasse 4A** på Haraldreina skole i Stjørdal gjorde det også veldig godt i Batterijakten. Til slutt var de bare halvanet kilo batterier per elev etter den seirende klassen,

▶ **BATTERISJEKK.** Miljøagentene Oda og Johanne undersøker noen av batteriene fra innsamlingen i 2014.

Tjen penger på å ta samfunnsansvar!

Miljøhuset bak Rockefeller var arenaen da Clas Ohlson, Elretur, Varta og Miljøagentene inviterte til miljøfrokost med overskriften «Samfunnsansvar – en kommersiell mulighet» på vårparten i 2014.

Administrerende direktør i Clas Ohlson, Geir Hoff, understreket betydningen «Den store batterijakten» har for de ansatte rundt om i landets Clas Ohlson-butikker.

– Dette prosjektet gir intern energi! Vi merker det på våre ansatte at dette er gøy – batterijakten er rett og slett en booster for alle som jobber i Clas Ohlson, forteller Hoff.

Den store batterijakten, som er limet mellom de fire aktørene, involverer over 10.000 skoleelever og resulterte i 65,8 tonn innsamlede batterier i 2014! Batterier som ellers fort kunne havnet i restavfallet – uten å bli gjenvunnet på miljømessig riktig måte.

– Miljø- og samfunnsansvar kan kommersialiseres! Det bør visualiseres, både internt og eksternt! Samtidig skal det å ta sitt miljø-

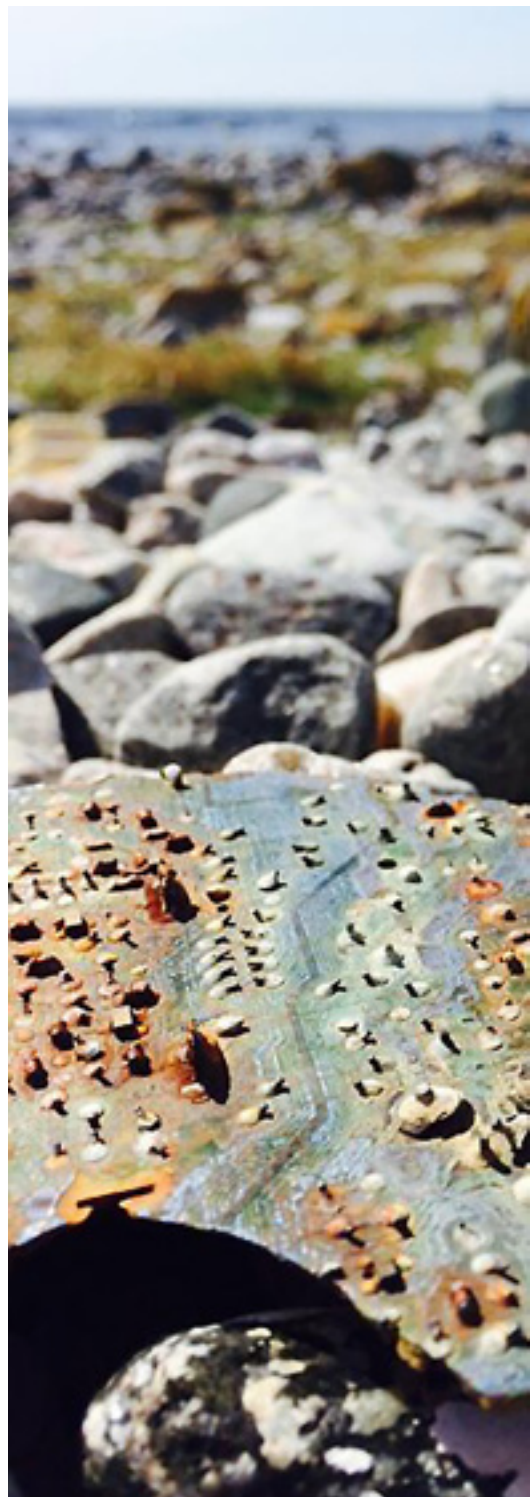
samfunnsansvar gjerne også synes på bunnlinja! mener Hoff.

Grepene Clas Ohlson har tatt – fra redusert bruk av plastposer, til kontroll av underleverandører ned til aller første produksjonsledd i Kina – for å sikre at produksjon av produkter foregår på etisk rett vis, har blitt godt mottatt i organisasjonen og påvirker leveranser og kvalitet på leveranser, understrekes det av direktøren.

Ansvarlig for miljø i Virke, Camilla Gramstad, presenterte tall som viser at CSR er viktigere for forbruker i dag enn for tre år siden. Hun ser på det å ta aktivt grep om eget miljø- og samfunnsansvar som en nødvendighet for holde på kunder i fremtiden.

– Samarbeidet om batterijakten, og møtet mellom en ideell miljøorganisasjon, en forhandler, en produsent og et returselskap har gitt store miljøgevinster, mye verdifull markedsføring for alle involverte parter – og ikke minst synliggjøring av det å ta samfunnsansvar, vinn-vinn for alle parter – understreket Linda Engstad i Miljøagentene. Det er mulig å kommersialisere CSR!

Tar ansvar. Fra venstre, Geir Hoff, adm. dir i Clas Ohlson, Camilla Gramstad, ansvarlig for miljø i Virke og Lind Engstad i Miljøagentene.

MILJØAGENTENE INVITERER TIL MILJØFROKOST

«Miljøansvar: For å se bra ut eller for å gjøre det bra? Er det en motsetning?»

Den bevisste forbruker blir stadig mer miljøbevisst og vil bidra til bærekraft. Betyr dette at miljøansvar i dag blitt et «must» for næringslivet for å tenke langsiktighet og lønnsomhet? Hva må til for at holdning skal bli handling?

Trendanalytiker Paal Fure innleder om den bevisste forbrukeren, med påfølgende paneldebatt med Clas Ohlson, Flytoget og konsulentbedriften Pure Consulting. Debatten styres av Virkes Kjetil Sviland.

Paal Fure,
CEO i Dentsu Aegis Network Norway & Nordic
Paal Fure er en av landets ledende markedsføringsstrateger og trendanalytikere. Han er konsernsjef i byråkonsernet Dentsu Aegis Network Norge og Nörden og er en guru innen markedsføring og merkevarebygging. Tidligere har han bygget opp byråene Vizeum og Isobar, samt jobbet med framtidsonering og utvikling gjennom sitt virke som direktør i Opinion og Bengali Consulting samt planer i JBR McCann.

Kjetil Sviland, kommunikasjonsdirektør i Virke
Kjetil Høyre Sviland er kommunikasjonsdirektør i Virke. Nesten 20 000 store og små virksomheter danner fundamentet i VIRKE og grunnmuren i norsk næringsliv. VIRKE jobber for et moderne næringsliv, for et Norge som verdsetter virksomheter og den verdien de skaper, der det er enkelt å drive næring og som satser på kunnskap. Kjetil har jobbet 20 år som nyhetsjournalist, hovedsakelig i NRK og TV 2. Han har blant annet fulgt mange valgkamper på tett hold, ledet debattredaksjonen «(t)abloid» og laget flere filmer.

STED: Kulturhuset, Youngstorget 3

DATO: Onsdag 29.april

TID: 8.30-10.00 (frokost fra kl.8)

PÅMELDING: skole@miljoagentene.no

Miljøfrokosten er gratis, men har et begrenset antall plasser. Førstemann til mølla!

Geir Hoff,
Administrerende direktør i Clas Ohlson Norge.
Clas Ohlson er en retailsjede i

sterk vekst og har per i dag 73 butikker og www.clasohlson.no. Clas Ohlson har ca. 14 000 ansatte og omsatte i fjor for 2,697 milliarder sek. I Den store Norske kjede- og kjøpesenter rapport for 2014 ble Clas Ohlson kåret til en av de 3 mest ønskede konseptene i norske kjøpesentre, uansett kjønn og alder. Hoff har 20 års erfaring fra retail og har vært adm. dir. i Clas Ohlson Norge siden 2010.

Stine Lise Hattestad,
Pure Consulting
Stine Lise Hattestad Bratsberg er gründer og eier av Pure Consulting. Hun har 20 års erfaring fra kommunikasjonsbransjen, og har tidligere bygget opp selskapet Creo Communication. I 2010 etablerte hun Pure, et nisje byrå som kun arbeider med å utvikle og levedigjøre strategier innen samfunnsansvar.

Linda Bernander,
administrerende direktør i Flytoget

Linda Bernander Silseth har vært adm. direktør i Flytoget siden 2009. Har tidligere vært adm. direktør i Tusenfyrd og direktør for franchise-divisjonen i Choice Hotels. Flytogets samfunnsoppdrag er å tilby kollektivtransport for passasjerer fra Drammen til OSL på en bærekraftig måte. Flytoget skal bidra til å nå målet om 75 % kollektivandel til OSL innen 2020. I 2014 frakket Flytoget over 6,8 millioner passasjerer og oppnådde et resultat på 252 mnk.

clas ohlson

INVITASJON TIL SPENNENDE SEMINAR OM SAMFUNNSANSVAR

Samfunnsansvar er et tema som de fleste etter hvert har gjort seg noen tanker om. «For å se bra ut – eller for å gjøre det bra?» er arbeidstitelen på frokostmøtet den 29.april. Alle som ønsker kan melde seg på. Paal Fure, Clas Ohlson, Virke, Flytoget og Pure Consulting vil alle være på scenen. Førstemann til mølla – og påmelding er nødvendig.

Fra skrekk-eksempel til forbilde

I 2013 fikk Agbogbloshie i Ghana den lite ettertraktede tittelen «verdens mest forurensede sted». I 2014 er byen fortsatt på topp – men nå på listen over stedene med størst forbedringer.

Ulovlig og miljøfarlig gjenvinning av EE-avfall har i mange år vært en viktig inntektskilde i for innbyggerne i bydelen Agbogbloshie, i hjertet av Ghanas hovedstad, Accra, en by med to millioner innbyggere.

Men ønsket om å tjene penger gjennom å brenne elektronisk skrap for å gjenvinne verdifulle metaller, spesielt kobber, har kostet dyrt for helsetilstanden til dem som jobber med gjenvinningen – og for nærmiljøet. Det har ført til at stedet lenge har vært et av verdens mest forurensede plasser.

Amerikanske Blacksmith Institute for a Pure Earth and Grønt Kors i Sveits har i ni år foretatt analyser og presentert lister over de mest forurensede stedene på jorden.

– Forurensning, ikke sykdom, tar flest liv i den tredje verden, mer enn 8,4 millioner mennesker hvert år. Men forurensning får kun en brøkdel av interessen fra verdenssamfunnet, sier Richard Fuller, som leder Blacksmith Institute.

Organisasjonenes liste for 2014 har valgt å løfte frem de gode eksemplene. Overraskende nok er Agbogbloshie fortsatt på topp.

En helt ny «fabrikk» med nye maskiner sørger for en tryggere og bedre måte å gjenvinne metaller og øke fortjenesten for innbyggerne. Målet er å gjøre Agbogbloshie til en modell for bærekraftig gjenvinning av EE-avfall i Ghana og Afrika.

KILDE BLACKSMITH INSTITUTE

◀ **GIFTIG RØYK.** Slik har hverdagen vært for innbyggerne i Agbogbloshie i mange år. Å gjenvinne metaller fra ee-avfall har vært en farlig virksomhet.

▶ **EN NY START.** Det var mange som ville hjelpe til å reise skiltet som markerte at pilotprosjektet for å eliminere avfallsbrenning var åpnet.

▼ **RØYKFRITT.** Det er en fordel å bruke maskiner for å fjerne plastisoløsjonen rundt verdifulle kobberkabler.

FOTO: BLACKSMITH INSTITUTE

TO GODE SØPPELFILMER

The E-waste tragedy (2014)

Den tyske regissøren Cosima Dannoritzer avslører mekanismene bak den illegale handelen med avfall, og viser hvordan vest-verdenens søppel ender opp på steder som Agbogbloshie, men også hvordan store gjenvinningsanlegg i Europa opererer uten å respektere miljøstandarder.

Trashed (2012)

Med Jeremy Irons som guide tar regissøren Candida Brady med seeren på en reise verden over fra søppelberg i Libanon til barn som bokstavelig talt bader i plastikk i Indonesia. Filmen ble valgt ut til en spesialvisning på Cannes-festivalen samme år og har vunnet en rekke dokumentarpriser.

KAMPANJE-RESULTAT

Elretur var med på Avfall Norges informasjonskampanje om farlig avfall i 2014. Lysrør, lyspærer, batterier og småelektronikk var noen av fokusområdene for kampanjen. Disse var basert på innspill fra Avfall Norges medlemmer, kommuner og IKS'er i hele Norges land. Elretur er med på nasjonale informasjonskampanjer sammen med Avfall Norge fordi som returselskap for EE-avfall har Elretur informasjonsplikt i henhold til Avfallsforskriftens kapittel 1, § 1-20.

Fortsatt for mange som ikke kildesorterer

Knappe 50 prosent oppgir at de alltid eller ganske ofte kildesorterer ulike typer EE-avfall.

Det viser en spørreundersøkelse Norsk Gallup gjennomførte i 2014 på vegne av Elretur. Målet var å kartleg-

ge kildesortering av EE-avfall, med fokus på produkter med et minne.

Markeds- og informasjonssjef i Elretur, Guro Kjørsvik Husby, har ingen god forklaring på hvorfor så få kildesorterer riktig.

– Med all oppmerksomhet det er på kildesortering av andre fraksjoner i hjemmet – glass, metall, papir og

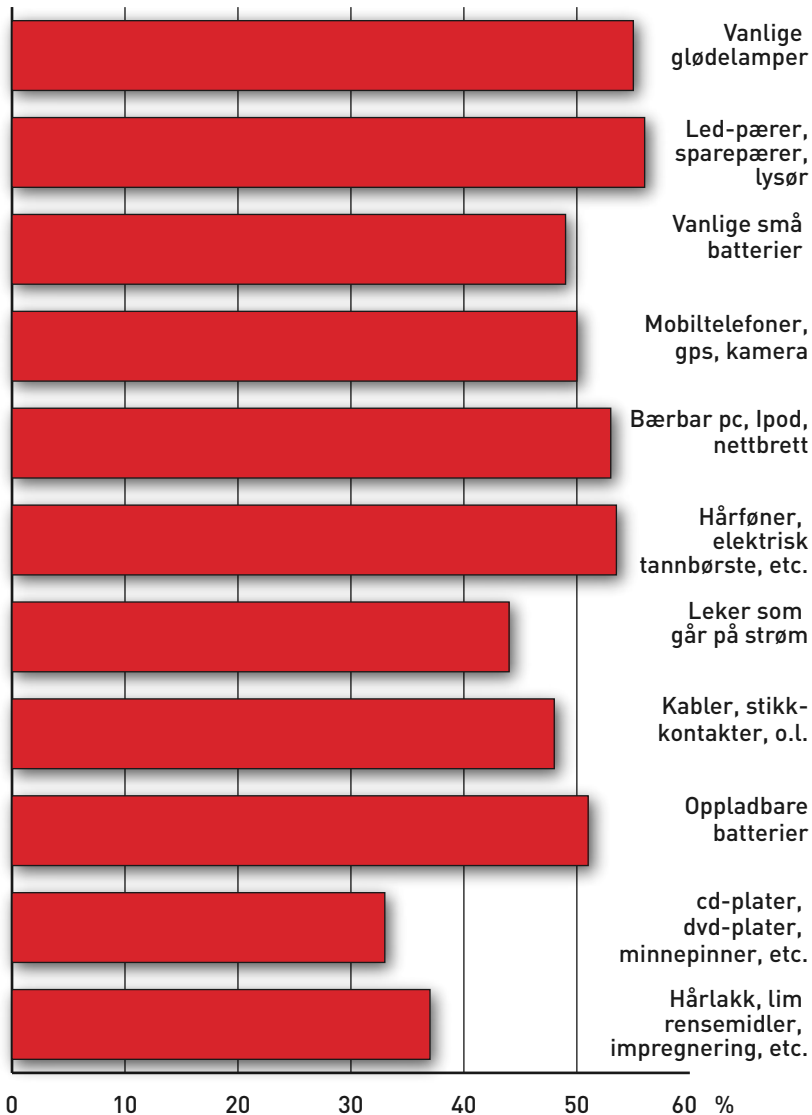
matavfall – synes jeg det er urovek-kende at så få kildesorterer EE-avfal-let riktig, sier Kjørsvik Husby.

Hun mistenker at det er flere som tenker at «denne lille elektriske tannbørsten, eller disse ledningerestene gjør vel ingenting».

– Det vi vet gjennom plukkanalyser av restavfallet, er at det er snakk

Best på å sortere lyspærer

Andel som alltid eller ganske ofte kildesorterer EE-avfall/farlig avfall

om mange tusen tonn EE-avfall som kastes feil hvert år. Som returselskap er vi opptatt av at alt skal inn i kretsløpet og gjenvinnes. Hvis ikke, får vi hverken miljøsanert eller gjenvunnet EE-avfallet – og med de høye gjenvinningstallene vi i bransjen opererer med, er det svært uheldig å ikke lukke kretsløpet ved å produsere nye råvarer, sier hun.

BEKYMRET Guro Kjørsvik Husby.

ELRETURS STYRE I 2014 BESTO AV FØLGENDE MEDLEMMER:

Styreformann:

Bjørn Stordrange Steenstrup Stordrange AS

Representanter fra eier Hvitevareretur:

Runar Jacobsen Follo REN

Jan Fredrik Hagen Moccamaster Scandinavia AS

Representanter fra eier Elektronikkbransjen:

Pål Haugen Grundig

Jan Røsholm Stiftelsen Elektronikkbransjen

Representant fra eier Abelia:

Arve Aasmundseth Evry

Representant fra eier IKT-Norge:

Per Morten Hoff IKT Norge

Geir Erik Lian

FELLES RAPPORTERINGS- KODER I NORDEN

Elretur har sammen med sine nordiske kollegaer hatt diskusjoner om hvordan varekodene kan harmoniseres best mulig, slik at rapporteringsarbeidet til importører og produsenter som opererer i hele Norden kan forenkles. Elretur i Norge og El-kretsen i Sverige er nå helt i mål med majoriteten av varekodene for rapportering til oss. Produktgruppene 3, 4, 6, 7, 8 og 9 er nå identiske i Norge og Sverige ved rapportering til Elretur eller El-kretsen. Det jobbes videre med de siste produktgruppene/kategoriene slik at også de blir identiske.

Arbeidet med å harmonisere produktgrupper mellom Sverige og Norge er en del av den offensive kundesatsingen Elretur jobber med. Det er viktig at våre kunder har kontroll over miljøgebyrene som skal innbetales, samtidig som det er viktig å skape så enkle rapporteringssystemer som mulig.

På lang sikt er målet å få til et felles sett med varekoder for hele Europa.

**Miljøfarlig
avfall 20,3%**

CAUTION
RADIOACTIVE
0,9 MICROCURIES
32KBq AM 241
DO NOT
REMOVE LABEL

apollo
SERIES 90 IONISATION
SMOKE MONITOR
NO UNAUTHORISED DISMANTLING
RETURN TO AUTHORISED SUPPLIER
FOR REPAIR OR DISPOSAL

1 2 3 4 5 6 7
ADDRESS NO

PART No. 64000-701
SERIAL No. 02934368
MONITOR TYPE 110
to BS5445 Pt7: 1984/EN54 Pt7
Software A
SEE PRODUCT GUIDE
APOLLO FIRE DETECTOR
8 SOLENT ROAD, HANTS
ENGLAND

SUPPLY
17 to 28V dc
STANDBY
20mA
typ at 24V
LPC
LPC ref 13716

Viktig å håndtere miljøfarlig avfall

Forsvarlig håndtering av miljøgifter er Elreturs viktigste samfunnsoppgave.

Norske miljømyndigheter har alltid hatt en ambisiøs målsetting innenfor regelverk knyttet til bruk av og håndtering av miljøfarlige stoffer.

Dette får konsekvenser for Elreturs drift – et strengere regelverk i Norge gjør det vanskeligere å benchmarke mot europeiske søsterselskaper for eksempel på pris, behandlingstyper og gjenvinningsgrad.

EE-avfall inneholder ofte komponenter som inneholder miljøfarlige stoffer. Miljøsaneringsarbeidet som gjøres er derfor ofte manuelt – og dermed kostnadskrevende. EE-avfall inneholder inntil 60 forskjellige grunnstoffer – på godt og vondt.

Elreturs jobb er å sikre verdiene i det som kan gjenvinnes – og sikre behandling av det som er miljø- og helsefarlig.

Det er ikke slik at alt som sorteres ut og må spesialbehandles ender opp på deponi – tvert imot.

Av den totalt utsorterte mengden miljøfarlig avfall er det en energi- og gjenvinningsgrad på hele 75 prosent.

I overkant av 20 prosent av den samlede tonnasje EE-avfall Elretur samlet inn i 2014 ble spesialbehandlet som farlig avfall.

Avfallstype	Andel i prosent
Kondensatorer PCB eller PCT	0,07 %
Tonerkassetter	1,00 %
Batterier (alle typer er inkl)	2,56 %
Asbest	0,07 %
Ildfaste kjeramiske fibre (Beryllium)	0,03 %
Kvikksølv LCD/Plasma (inkl hvitevare)	18,39 %
Kvikksølv lys og annet	0,11 %
CRT-glass	27,31 %
Kretskort	10,10 %
KFK- HFK- og HKFK-gasser	0,70 %
Pur (H)KFK	14,91 %
Plast med brom	13,82 %
Eksterne elektriske kabler	8,00 %
Radioaktive komponenter	0,03 %
Olje	1,47 %
Gassutladningslamper -rør/-pærer	1,41 %

Sikker sletting = 100 % sikker sletting

Er du en av dem som lar barn eller barnebarn overta den gamle mobilen din når du får ny?

Har du i så fall slettet før den går videre til gjenbruk – eller kun satt tilbake til fabrikkoppsett? Er du klar over at det ikke er noe problem å få ut informasjon – hvis den ikke er 100 prosent sikkert slettet? Det kan være bedriftskritisk informasjon som dermed uten videre gis videre til poden som trenger ny mobil.

Selskapet Alternativ Data ønsker å være med på å sette standarden for hva man bør ha lov til å definere som sikker sletting.

De mener at det ikke er noe som heter «sikkert nok». Enten så er det sikkert eller så er det ikke – og kan man ikke dokumentere at en sikker sletting er utført – da er sannsynligheten for at det ikke er «sikkert nok» svært stor.

I dag er det mange som har gode rutiner for alt it-utstyr så lenge det er i bruk. Den dagen utstyret skal kasseres, er det derimot alt for mange som ikke har prosedyrer på plass.

Stadig flere etterspør i dag sikker avfallshåndtering – og WEEE2 gir sågar de kommunale gjenvinningsstasjonene og forhandlerne av EE-produkter et nytt ansvar hva gjelder mottak av EE-avfall med minne – det skal sikres slik at informasjon ikke kommer på avveie!

Alternativ Data er et heleid datterselskap av Elretur. Selskapet har drevet med sikker sletting i over 25 år, og er leverandør til dem i landet som er mest opptatt av sikkerhet. Selskapet er opptatt av å fortelle kundene om hvordan de jobber og hvilke verktøy som brukes. Ved å være åpne på

alt de gjør, viser de at de tar kundene, sikkerheten og miljøet på alvor.

Selskapet er en totalleverandør og tar hånd om logistikk, håndtering og rapportering. Hvis ønskelig kan Alternativ Datas ansatte komme «on site» og foreta sikker sletting i kundens lokaler.

Hvis du lurer på hva som kan slettes

så er det et enkelt svar. Alt!

Alt som har et lagringsminne kan slettes ved hjelp av verktøyene Alternativ Data bruker. Selskapet benytter seg kun av verktøy som er godkjent av Nasjonal sikkerhetsmyndighet, CESG og TÜV.

For mer informasjon sjekk ut nettsiden **www.alternativdata.no**

Nordisk samarbeid

Flere store produsenter samler sine ansatte på ett nordisk hovedkontor, det har Elretur tatt til etterretning.

Derfor var Elreturs Key Account Manager (KAM), Hege Skodje, med på informasjonsturne i Stockholm, Göteborg og Malmö senhøsten 2014 sammen med Elkretsen.

– Det er gjerne de samme personene i de store selskapene som har ansvar for miljøgebyrrapportering og oppfølging av produsentansvaret i Norge, Sverige og Danmark. For å møte disse, fant Elretur ut at det var

hensiktsmessig å reise sammen med Elkretsen på deres informasjonstur i oktober, sier KAM Hege Skodje.

Til sammen møtte det norske og svenske returselskapene over 500 representanter fra produsenter i Sverige.

– Det er særlig en forskjell mellom Norge og Sverige som fører til en del ekstra spørsmål, sier Skodje.

– I Norge skal produsentene ta

PÅ TURNE. KAM — Hege Skodje reiste rundt med Elreturs svenske søsterselskap Elkretsen.

ansvar for samtlige EE-produkter, også innen B2B, mens dette ikke er tilfelle i Sverige, sier hun.

– Det er ikke alle som er klar over at det er så grunnleggende forskjeller i lovverket mellom

Norge og Sverige – og da er det veldig greit å møte produsentene, vise frem

norsk lovverk og ha tid til å forklare på en god måte, sier Hege Skodje.

ELRETURS KUNDER SKAL IKKE BETALE RR-GEBYR

Bedrifter som er total kunder av Elretur for produsentansvaret av EE-produkter skal ikke belastes med RR-gebyr på sine tollkreditnotaer. Flere av Elreturs kunder har feilaktig blitt belastet med flere hundretusen kroner i RR-gebyr. Følg derfor med på tollnotaen!

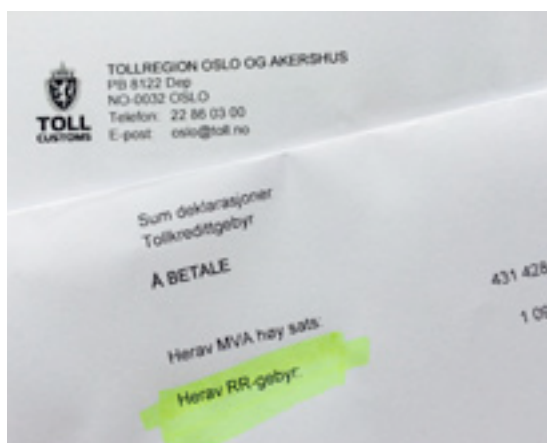
I løpet av siste halvår er vi (igjen) blitt gjort oppmerksomme på at kunder av Elretur belastes med RR-gebyr. Dette er en innkrevingsmåte av miljøgebyrer som benyttes av et annet returselskap – ikke av Elretur.

Dessverre blir stadig vekk andre enn dette returselskapets egne kunder belastet med et gebyr de ikke skal belastes for – og svært mange er heller ikke klar over at dette skjer.

Elretur oppfordrer alle til å sjekke tollkreditnotaen sin for RR-gebyr. Har dere blitt belastet, ta kontakt med oss, så skal vi hjelpe med å løse problemet, slik at dere får tilbakebetalt det miljøgebyret som urettmessig er trukket til et selskap dere ikke har avtale med.

Vi oppfordrer også til å informere speditøren dere benytter, slik at de blir gjort oppmerksom på denne saken.

Elretur har vært i møte med TAD om saken, og vi håper de vil se på løsninger som gjør at urettmessig innkreving ikke lengre skal være mulig.

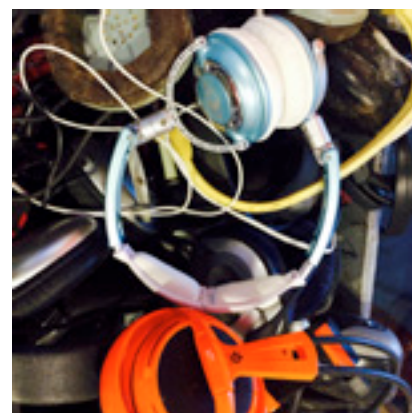

FLERE HODETELEFONER SELGES – OG KASTES

For første gang måler Stiftelsen Elektronikkbransjen salget av hodetelefoner i Norge. Hele 1,2 millioner sett med hodetelefoner ble solgt i Norge i 2014, til en verdi av 600 millioner kroner.

– Hodetelefoner er blitt mote, og mange har fler enn ett par. Det er særlig musikkjenester på mobilen som har drevet salget, sier administrerende direktør i Stiftelsen Elektronikkbransjen, Jan Røsholm.

KILDE: WWW.ELEKTRONIKKBRANSJEN.NO

SmartEere gjenvinning

Seniorforsker ved Østfoldforskning Ole Jørgen Hanssen leder Elreturs SmartEere-prosjekt. Her oppsummerer han deler av prosjektet som har støtte fra Forskningsrådet.

I EU arbeides det våren 2015 med et revidert program for sirkulær økonomi som skal fremmes i løpet av forsommeren. Det opprinnelige forslaget ble forkastet i desember, etter sigende fordi det ikke var ambisiøst nok. Mest trolig vil målene om økt gjenbruk og økt grad av materialgjenvinning øke betydelig sammenliknet med i dag, og det er skissert null avfall til deponi, maks 30 prosent til forbrenning med energigjenvinning og minst 70 prosent til materialgjenvinning og ombruk. Endringene vil særlig slå hardt ut for plastmaterialer, der innsamlingsgraden fra før er relativt lav både i Norge og ikke minst i EU.

Et annet viktig mål for den nye politikken er å skape økte verdier ut fra avfallsressurser og bidra til økt sysselsetting. Innenfor den sirkulære økonomien skal både økt innsamlingsgrad og høyere verdi for avfallsressurser bidra til verdiskaping og nye arbeidsplasser. Her var det ambisiøse mål i programutkastet som ble trukket i desember og det forventes at disse vil bli ytterligere skjerpet i et nytt utkast som skal legges frem før sommeren.

Nettbrett og mobiltelefoner er i ferd med å overta mange funksjoner som tidligere ble utført via mange andre produkter: musikk (Walkman), fotografering (kamera), lese (bok,

aviser, tidsskrifter), banktransaksjoner (oppmøte i bank), finne frem (kart og kompass), oppslagsverk (leksikon, telefonkatalog), kommunikasjon (brev, telefon). Nye, utvidete og bedre funksjoner vil føre til krav om fornyelse og bytte, selv om den gamle nettleseren eller telefonen fortsatt er fullt brukbar. Men tør vi egentlig gi fra oss den gamle telefonen eller nettbrettet, når det ligger mange elektroniske spor igjen etter oss? Åpenbart ikke, siden det allerede nå ligger noen millioner gamle telefoner og nettbrett hjemme, og som innenfor den sirkulære økonomien skulle vært satt i nytt omløp enten som produkt eller materialer. Hvis vi lar det brukte utstyret ligge i skuffer og skap hjemme eller enda verre, ødelegger det for å sikre informasjonen som ligger i minnet, vil vi ikke få utnyttet alle ressursene i småelektronikken på en ressurseffektiv måte.

Dette er bakgrunnen for at Miljødirektoratet i forslaget i nytt EE-direktiv som var til høring, har foreslått at de som står for innsamling av slike produkter, må sikre det mot både innbrudd og at noen forsyner seg av «lageret». Hensikten er å gjøre forbrukerne trygge på innlevering av brukte produkter, og sikre økt innsamlingsgrad fremover. Forslaget omfatter både kommunale innsamlingsstasjoner, forhandlere og alle andre som står for innsamling av EE-avfall. Selv om det ikke er sagt eksplisitt, må det også forstås at kravet til sikring omfatter hele verdikjeden for avfallet frem til behandling.

Her kommer løsningen for sikker innsamling av småelektronikk med lagringsminne som Elretur og

Alternativ Data har lansert med basis i SmartEere Returtransport-prosjektet i 2014 inn i bildet. Gjennom å garantere for sikker innsamling og håndtering av innholdet i spesiallånede beholdere som bare autorisert personell har nøkkel til, vil den som leverer inn mobiltelefonen, nettbrettet eller laptopen kunne være trygg på at lagret informasjon ikke kommer på avveie. Løsningen er utviklet sammen med EnviroPack som har levert selve utstyret, GS1 og Evry som har arbeidet med sporbarhet av boksene og med Avfall Norge, IVAR og Frevar som prøvebrukere i 2014. Forsøket har vært svært vellykket, og både avfallsselskapene og deres brukere er godt fornøyd. Når løsningen skal videreutvikles og gjøres tilgjengelig for flere kommuner i 2015 vil løsningen bli utviklet til også å omfatte nettbrett og laptop, som har vært et ønske fra brukerne.

Det er spennende å se at forskning kan bidra til løsninger som kan få en viktig rolle i den nye sirkulære økonomien!

Mer informasjon kan gis av: Ole Jørgen Hanssen, Østfoldforskning
mobil: 90 72 79 77
epost: ojh@ostfoldforskning.no

TRYGG INNLEVERING AV DIN GAMLE MOBIL

- alt innhold slettes
- låst oppbevaring

 FREDRIKSTAD KOMMUNE

MEDLEMMER/ PARTNERE

(STATUS: JANUAR 2015)

- Danmark Elretur
- Finland Elker
- Frankrike Eco-systèmes
- Irland WEEE Irland
- Italia Remedia
- Nederland Wecycle
- Norge Elretur
- Slovakia Asekol
- Spania Ecotic
- Storbritannia Repic
- Sverige El Kretsen
- Sveits Swico SENS eRecycling
- Tsjekkia Asekol
- Tyskland Zentek GmbH & Co. KG
- Østerrike Umweltforum Haushalt

WEEE Europe har nå produsentansvarsselskaper for EE-avfall og batterier i hele 15 europeiske land.

Fra 2015 er nonprofit-selskapet operativt, som planlagt ved oppstarten i 2013. Elretur er en av grunnleggerne bak WEEE Europe.

Tanken bak selskapet er at produsenter som opererer i flere europeiske land skal kunne forholde seg til ett produsentansvarsselskap i Europa – istedenfor å måtte være tilknyttet ett i hvert enkelt land.

Hovedårsaken til at Elretur, som kun opererer i det norske markedet, er med i WEEE Europe, er at det tilfører en verdi tilbake til produsentene ved å forenkle og minimere arbeidsmengden deres, så at de kan drive med sin kjernevirksomhet.

– Selskapet ble grunnlagt i 2013, sammen med ni av de største og mest innflytelsesrike europeiske nonprofit retursystemene, sier administrerende direktør i WEEE Europe AG Christian Ludwig (bildet).

– Et av de første målene var raskt å utvide tilstedeværelsen til WEEE Europe for å gi en effektiv service i

hele Europa. Små og mellomstore bedrifter føler seg ofte overveldet av det komplekse lovverket og rapporteringsmengdene i de ulike europeiske landene. Med vår service tilbyr vi de beste returløsningene i en one-stop-shop-tilnærming i Europa. Det betyr ikke bare en dyp forståelse av norsk lovgivning, men også av lovgivningen i de andre europeiske landene. Vi effektiviserer rett og slett måten våre produsentpartnere kan opprette kontrakt for produsentansvaret for EE-produkter og batterier i hele Europa, sier Ludwig.

Det er vi som er Elretur

Hvis du trenger å kontakte oss, kan det være greit å vite hvem vi er – og hva vi jobber med.

STIG ERVIK
Administrerende direktør
Mobil: 907 70 700
Epost: stig@elretur.no

OLE STRØM
Økonomisjef
Mobil: 480 59 550
Epost: ole@elretur.no

THOR-CHR. WIIK-SVENDSEN
Teknisk sjef
Mobil: 482 89 170
Epost: thor-christian@elretur.no

NESRIN CICEK
Administrasjonssekretær
Mobil: 474 17 720
Epost: nesrin@elretur.no

ØIVIND ANDRE NIELSEN
Kvalitetssjef
Mobil: 465 08 028
Epost: oivind@elretur.no

HEGE SKODJE
Key account manager
Mobil: 466 11 122
Epost: hege@elretur.no

GURO KJØRSVIK HUSBY
Markeds- og informasjonssjef
Mobil: 995 00 518
Epost: guro@elretur.no

ZLATKO KAZAZ
Business kontroller
Mobil: 473 98 870
Epost: zlatko@elretur.no

Hvem skal betale for oppryddinga?

Regjeringens utvidelse av beløpsgrensen for hva som er tillatt å importere uten moms får miljøkonsekvenser.

Dagens lovverk pålegger norske returselskaper for EE-avfall å samle inn, miljøsanere og gjenvinne alt EE-avfall i Norge. Allerede i dag samles det inn mye EE-avfall som ingen har betalt miljøgebyrer for – men som fellesskapet, alle som er med i en produsentansvarsordning, må betale for. Dette gjelder import foretatt av privatpersoner – uavhengig av beløp. Denne mengden mener Elretur vil øke dramatisk ved å gjennomføre regjeringens forslag.

– Det er vel ingen tvil om at det vil bli importert flere elektriske og

elektroniske produkter til Norge, når beløpsgrensen flyttes til 500 kr. Elretur er overrasket over at regjeringen kommer med et forslag som påfører dagens medlemmer i returselskapene merkostnader. En svært mye større andel av EE-produkter vil bli innført uten at noen har et produsentansvar for disse – altså ikke har betalt miljøgebyrer slik at vi som returselskap kan samle avfallet inn og gjenvinne det, sier en bekymret direktør i Elretur AS, Stig Ervik.

Bransjen har i mange av de 15 årene loven om produsentansvar for EE-produkter har vært på plass, kjempet en hard kamp mot såkalte gratispassasjerer – importører som ikke er med og betaler for avfallshåndteringen av sine produkter.

Arbeidet med å få gratispassasje-

rene inn i returselskapene pågår fortsatt, og før det arbeidet er fullført, vil altså regjeringen innføre et nytt system som atter en gang påfører de lovlige og ansvarsfulle i bransjen enda flere kostnader – gjennom å åpne opp for at en mye større andel av importen av EE-produkter ikke skal belastes med miljøgebyr.

Elretur mener regjeringen går feil vei i denne saken – og stiller følgende spørsmål: Hvem skal betale for oppryddinga av

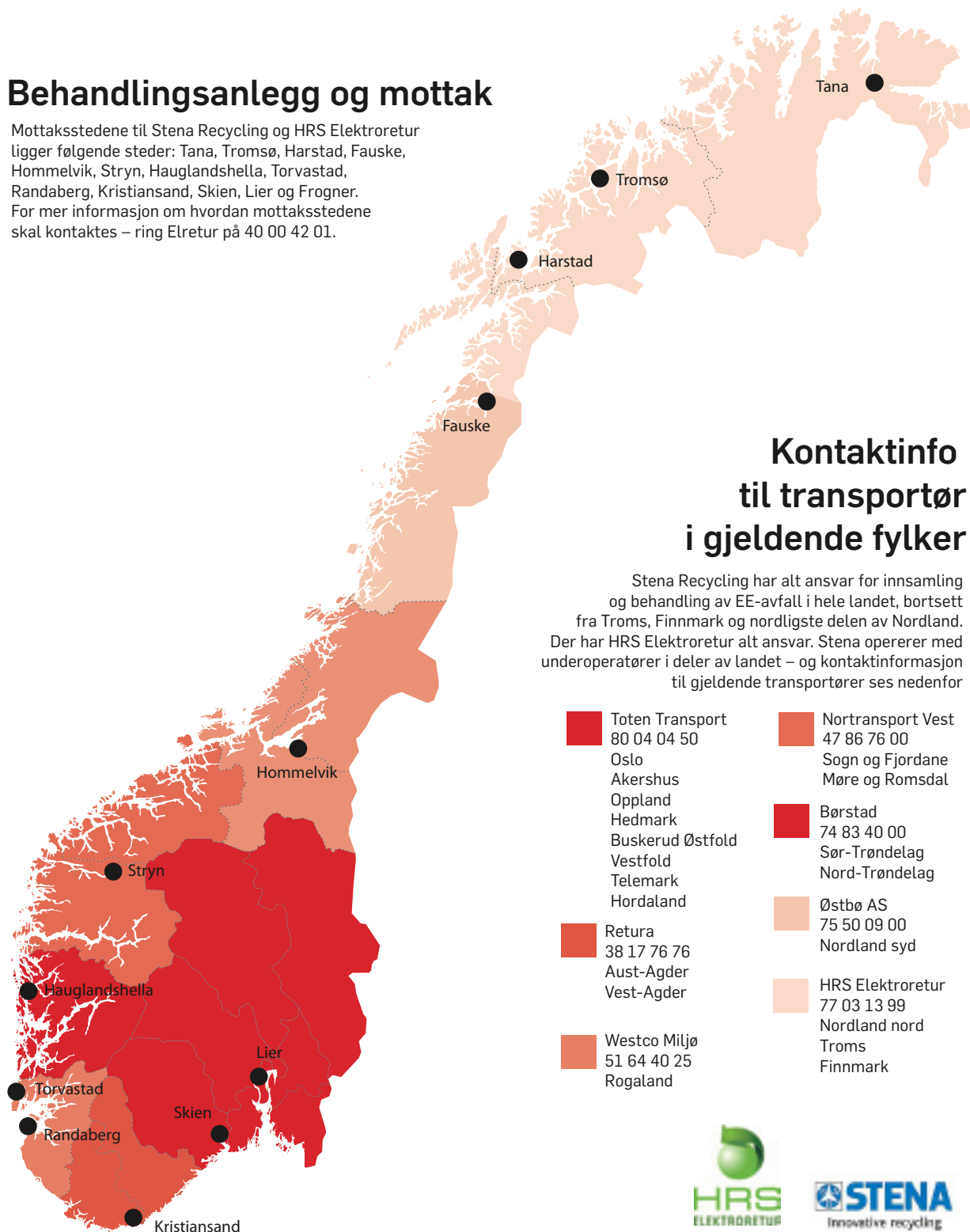
det elektriske og elektroniske avfallet?

Stig Ervik,
adm. dir. Elretur

Behandlingsanlegg og mottak

Mottaksstedene til Stena Recycling og HRS Elektroretur ligger følgende steder: Tana, Tromsø, Harstad, Fauske, Hommelvik, Stryn, Hauglandshella, Torvastad, Randaberg, Kristiansand, Skien, Lier og Frogner. For mer informasjon om hvordan mottaksstedene skal kontaktes – ring Elretur på 40 00 42 01.

Kontaktinfo til transportør i gjeldende fylker

Stena Recycling har alt ansvar for innsamling og behandling av EE-avfall i hele landet, bortsett fra Troms, Finnmark og nordligste delen av Nordland. Der har HRS Elektroretur alt ansvar. Stena opererer med underoperatører i deler av landet – og kontaktinformasjon til gjeldende transportører ses nedenfor

Panteautomater blir
også EE-avfall en dag.

ELRETUR
Karoline Kristiansens vei 8
Postboks 6454 Etterstad
0605 OSLO

Telefon: 40 00 42 01
Epost: adm@elretur.no
www.elretur.no
Følg oss på Facebook og LinkedIn

